

Informatienota

Datum vergadering	: 29 juni 2021
Registratienummer	: GZDGBW/
Informatienotnummer	: 2021/IN075
Portefeuillehouder	: Ton van Maanen
Bijlage(n)	: 1. CONCEPT Inkoopstrategie Wmo Jeugd versie 10 mei 2021
Onderwerp	: Inkoopstrategie zorg en ondersteuning wmo en jeugdzorg

Onderwerp

Regionale inkoopstrategie zorg en ondersteuning wmo- en jeugdzorg

Kennisnemen van

Het college heeft de Inkoopstrategie Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet vastgesteld.

Inleiding

De zes gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel, West-Betuwe en West Maas en Waal werken op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en de Jeugdwet (Jw) in de regio Rivierenland samen om hulp en ondersteuning in te kopen. De huidige contracten met zorgaanbieders eindigen, na verlenging, eind 2022. Het college wil graag vanaf 1 januari 2023 op een andere wijze zorgaanbieders contracteren gelet op de opgaven en ambities van de gemeente om een volgende stap te zetten in de inrichting van het sociaal domein op in ieder geval twee onderdelen:

- Extra impuls geven aan transformatie sociaal domein;
- Gelet op precieze financiële situatie meer oog voor grip op de financiën

De kern van de nieuwe inkoopstrategie is dat we kiezen voor maatwerk per segment binnen de Wmo en de Jeugdwet waarbij de keuze voor de contract- en inkoopvorm kan verschillen tussen de segmenten. Daarnaast starten we met aanbieders een ontwikkelproces met pilots voor meer kwaliteit en (financiële) grip op het zorgaanbod. Door de keuze voor maatwerk per segment kunnen we beter sturen op de verschillende segmenten en is er ruimte voor lokale verschillen tussen de zes gemeenten.

Kernboodschap

Het college heeft de Inkoopstrategie Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet vastgesteld. Met behulp van het kader van door de raad vastgestelde beleidskader Bouwen aan sociale kracht is de regionale inkoopstrategie vastgesteld. Dit kader bestaat uit:

1. Het stimuleren van een sterke samenleving zodat zorg en ondersteuning zo laagdrempelig mogelijk geboden kan worden.
2. We bieden de juiste zorg op de juiste plek door op te schalen naar gespecialiseerde zorg waar nodig en af te schalen waar mogelijk.

Er liggen acht gemeenschappelijke uitgangspunten ten grondslag liggen aan de inkoopstrategie, die passen binnen de West Betuwse ambities van een sterke samenleving en de juiste zorg op de juiste plek.

West Betuwse ontwikkellijnen	Regionale uitgangspunten
Sterke samenleving	Zelfredzaamheid stimuleren: wanneer een inwoner een ondersteuningsvraag heeft wordt gekeken wat de inwoner en zijn netwerk kan en houdt de inwoner zoveel mogelijk de regie.
	Normaliseren: vanuit de transformatiegedachte en de zogeheten ‘beweging naar de voorkant’ gaan we onnodig problematiseren en etiketteren zoveel mogelijk tegen.
	Preventie: door in te zetten op preventie bij risicogroepen voorkomen we een beroep op gespecialiseerde zorg of weten we het beroep op gespecialiseerde zorg te verminderen.
De juiste zorg op de juiste plek	Toegang bij de gemeenten: de gemeenten kiezen ervoor om de toegang tot maatwerkvoorzieningen te positioneren bij de gemeenten. De lokale toegang verschilt per gemeente en dat koesteren we omdat hiermee recht gedaan kan worden aan de specifieke lokale omstandigheden.
	Grip op kosten: Grip op kosten betekent dat we zorgaanbieders een reëel tarief moeten bieden, we een goede sturing hebben op de uitputting van contracten en dat wij erop toe zien dat zorgaanbieders efficiënt met middelen omgaan.
	Resultaat en kwaliteit: Wij definiëren kwaliteit dusdanig dat de geleverde zorg moet passen binnen de wettelijke kaders van de Jeugdwet en Wmo (rechtmatig) en passend moet zijn bij het ontwikkelingsperspectief van een inwoner (doelmatig). Het resultaat van de ondersteuning staat steeds voorop.
	Partnerschap: partnerschap houdt in samenwerken, transformeren, meerjarige afspraken, diversiteit en hoogwaardige zorgaanbieders en geen onnodige administratie.
	Data-gedreven werken: een belangrijke innovatie die we willen realiseren is inzet van data bij het verbeteren van zicht op de geboden zorg en ondersteuning.

Aan de hand van deze uitgangspunten zijn er twee doelen opgesteld voor de inkoopstrategie:

- A. Vergroten van kwaliteit en resultaatgerichtheid van ingezette zorg en ondersteuning
- B. Vergroten van de grip op de kosten voor de uitvoering van de taken van het sociaal domein.

Om deze doelstellingen te realiseren is een zogenaamde mix van sturingsinstrumenten nodig

Groeimodel: pilots voor zorgvuldige aanpassing sturingsinstrumenten

Omdat de invoering van een nieuwe regionale inkoopstrategie een complex proces is met veel afhankelijkheden en betrokken stakeholders, gaan we werken met een groeimodel. Daarbij is op 11 maart 2021 door het PFO Jeugd-Wmo gekozen voor een scenario waarbij we gaan werken met pilots om de juiste mix aan sturingsinstrumenten te bepalen. Bovendien willen de gemeenten onderzoeken of de huidige inspanningsgerichte bekostiging vervangen moet worden door taak- of resultaatgerichte bekostiging.

Het is noodzakelijk om de werkwijze in de lokale toegangen op elkaar af te stemmen. Dit betekent niet dat we de lokale toegangen op dezelfde manier moeten organiseren of positioneren, maar wel dat we de werkprocessen over de doorgeleiding naar aanbieders gelijk willen trekken. Omdat partnerschap een belangrijk uitgangspunt is voor de samenwerkende gemeenten wordt in deze inkoopstrategie gekozen voor contracten met een langere looptijd. Deze langdurige contracten bevatten de opbrengsten van de pilots. Bij een nauwe samenwerking voor een complex werkveld worden de beste resultaten verwacht van aanbesteding.

Open house vervangen door aanbesteden

In deze inkoopstrategie wordt de keuze gemaakt om als inkoopvorm 'aanbesteden' te kiezen. De keuze voor aanbesteden als inkoopvorm ter vervanging van open house leidt tot minder aanbieders waarmee overeenkomsten zullen worden gesloten vanaf 1 januari 2023. Tijdens de implementatie van deze inkoopstrategie worden de gevolgen van deze keuze voor het contract- en leveranciersmanagement in beeld gebracht. Als er aantoonbare voordelen zijn om voor een specifiek segment of zelfs product te kiezen voor open house als inkoopvorm of mogelijk zelfs subsidie, dan wordt dit met een heldere onderbouwing toegepast.

Toelichting pilots

De pilots starten met het in beeld krijgen van de wensen van gemeenten. Tegelijkertijd worden ook gesprekken gestart met zorgaanbieders om te onderzoeken welke pilotvormen haalbaar zijn. Immers een belangrijke randvoorwaarde bij de implementatie van het groeimodel is hecht partnerschap en nauw overleg met aanbieders. Naast de wensen van de gemeenten voor de pilots wordt zo ook oog gehouden voor het draagvlak en haalbaarheid onder de potentiële zorgaanbieders.

Het regionale PFO maakt uiteindelijk de keuze voor de invulling en uitwerking van de pilots, zodat de pilots met een helder mandaat kunnen starten. Een van de pilots is nu al bekend: in lijn met de inkoopstrategie gaan we een pilot uitvoeren waarbij we een andere bekostigingssystematiek dan 'inspanningsgericht' uitwerken. Dit betekent in ieder geval een pilot om inhoudelijk te verkennen welke combinaties en/of zorgarrangementen wenselijk zijn gezien de behoefte aan zorg en ondersteuning.

Uiteraard wordt bij het bedenken en uitvoeren van de pilots gebruik gemaakt van ervaringen met het formuleren van een goede mix van sturingsinstrumenten in andere regio's. Daarnaast vraagt uitwerking en uitvoering van pilots van de gemeentelijke en regionaal personele inzet en mogelijk andere kwaliteiten dan op dit moment beschikbaar.

Implementatie: Parallele sporen

De implementatie kent twee parallelle hoofdsporen die gestart zijn na vaststellen van de inkoopstrategie op 15 juni 2021: de inkoop van nieuw aanbod per 1 januari 2023 en het daarbij behorende leveranciersmanagement (spoor 1) en tegelijkertijd de uitvoering van pilots om tot een andere mix van sturingsinstrumenten (met name toegang en bekostigingsmodel) te komen (spoor 2). Samen vormen de twee sporen het groeimodel voor de regio. Daarnaast zijn er nog ondersteunende sporen namelijk:

- formuleren nieuwe opdracht voor de regionale uitvoeringsorganisatie;
- verlengen van de huidige contracten met een jaar tot en met 31 december 2022;
- inrichten data-gedreven werken.

Consequenties

Het vaststellen van een inkoopstrategie is nodig omdat de colleges per uiterlijk 01-01-2023 de zorg en ondersteuning willen vormgeven met nieuwe overeenkomsten. Een nieuwe inkoopstrategie geeft de kans om voor de middellange en lange termijn het totaal aanbod van zorg binnen de Jeugd en Wmo en de wijze van contractering en sturing te herijken. De inkoopstrategie beoogt meer grip te krijgen op de kwaliteit en financiën binnen de Wmo en Jeugd segmenten.

- Met het kiezen voor een *aanbestedingsprocedure in plaats van een open house* inkoopmethode krijgen we als gemeente meer grip op de kwaliteit en het aantal zorgaanbieders op de verschillende segmenten. Minder aanbieders zijn wenselijk om beter te kunnen sturen op de kwaliteit, samenwerking tussen aanbieders onderling en verbinding met ons Team Sociaal. In het aanbestedingsproces borgen we wel dat er voldoende keuzevrijheid blijft voor inwoners en er sprake is van een dekkend zorglandschap voor alle inwoners van de gemeente.
- De keuze voor *minder aanbieders* kan wel betekenen dat aanbieders die nu actief zijn voor inwoners van de gemeente West Betuwe vanaf 2023 geen contract meer hebben. In overleg met cliënten en aanbieders gaan we ervoor zorgen dat deze cliënten op een ordentelijke manier over gaan naar een nieuw gecontracteerde aanbieder. Continuïteit van zorg is hierbij het uitgangspunt.
- In de nieuwe contracten van 2023 zal *flexibiliteit* ingebouwd moeten worden om de resultaten van de pilots te kunnen implementeren tijdens de contractperiode.

Financiën

Ter implementatie van de inkoopstrategie wordt regionaal een programma-organisatie vormgegeven.

Dit vraagt extra benodigde middelen:

1. De extra benodigde middelen van €20.000,00 voor 2021 voor de programmacapaciteit zijn meegenomen in de tweede berap 2021.
2. De extra benodigde middelen van € 81.200 euro in 2022 en € 29.360 in 2023 voor de extra programmacapaciteit zijn opgenomen in de Perspectiefnota 2022.

Communicatie

De regionale inkoopstrategie is in concept besproken op 20 mei 2021 in het Regionale portefeuillehoudersoverleg (PFO) Jeugd-Wmo. Op 25 mei is advies gevraagd aan de Adviesraad sociaal domein over de inkoopstrategie. Wij zullen het advies van de ASD met u delen, zodra wij dit hebben ontvangen.

Vervolg

Uw raad wordt op de hoogte gehouden van het verloop van de inkoop.

Bijlage(n)

1. CONCEPT Inkoopstrategie Wmo Jeugd versie 10 mei 2021

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,
Karen Coesmans Servaas Stoop